

מת לפני 3 שנים!

ורדה ויסי בבית החולים

אבין, אחיו ואמו של יוסי בהלוויה

ורדה ויסי בחתונתם

מיכתב אחרון

אדם ליטול את נפשו בכפו. בשריטתו במאות מיקרו-התאבדות. עסקתי כעיתונאי בצד הסיפורי והתיאורי של הנושא ומניעיו. אך לא מעבר לכך. עתה אני ניצב בצידו השני של המיתרס. כ"קורבן" והייתי רוצה. לכן, להקדיש לנושא כמה מיספטים.

...אני יודע שיש רבים. אשר יאמרו שלא השתדלתי מספיק. שלא השקעתי די מאמצים בנסיון לחלצני מהבלעה. אך לא כך הוא. איש איש והרכבו. איש-איש ואישיותו. איש-איש ותגובתו. כל אחד ומידת הפגיעות שלו. אדם קרוב אצל עצמו. ושום אדם מן הצד לא יכול לתפוס ולהבין את המתחולל בקירבו. ...רבות חכמתי בדעתי איזה עולם אני מותיר אחרי מותי. התחבטתי ממושכות על עצם המעשה שאני עומד לבצע. לנגד עיניי עלו מחזות דימויוניים. תסריט של מה שעלול לקרות אחר-כך.

אני חייב לציין שזוהי הרגשה נוראה. אתה יודע שתותיר מאחורך מישפחות הלומות? הלם. שבורות וילדים יתומים. אך בהתמודד דות של הסבל הנורא שעברתי מול הצער והשכול שאותרי מאחוריי, גבר נושא הסבל. כתוצאה מכל ההתחבטויות סביב התאבדויות. עם השנים עיתונאיים מרשימים המדובר כאן בפחדנות. אלא שאדם נזקק ל-אומץ רב יותר כדי לקבל את החלטה זו להוציאה לפועל. לאיש-ציבור, אדם מוכר, ה"מאמץ שנדרש לו כדי לבצע את המעשה הוא כפול ומכופל. כפונקציה של הפרסום הנרחב והחושף שיעשה בחייו ובחיי-מישפחתו. לאחר-מעשה. על-ידי כלי-התקשורת.

...איש אינו יכול להחזיר לי את מה שהיה לי פעם. ואשר לשנים הבאות - ואת מה שהייתי פעם: איש מאושר. שימחת-החיים היא אחד האיפיונים המרכזיים שלו. איש חברה מקובל על כולם. בעל-מקצוע מכובד כעיתונאי. עם הישגים עיתונאיים מרשימים ביותר. ובעל מישפחה לתיארת. אולם כל אלה נהרסו במחיר-יד אחת.

...זה בדיוק מה שאני מחפש כיום - את השקט והמנוחה. ונראה כי רק המוות יעניק לי אותם. אני קובע זאת לאחר מאבק נואש ש-ניהלתי עם החיים. מאבק שהתיש אותי כליל. וניתב את דרכי להחלטה הקשה והנואשת.

איש לא יחזיר לי את מה שהיה לי בעבר. ולפיכך מדובק בגורל האכזר. קשה עד לאמוד היה לעוברי להשלים עם גורל זה ועם העובדה "שיוסי, אשר הגיע במרוצת-חייו ל-הישגים כה מרשימים, נטש את כולו ושקע עמוק, עמוק ביגונו. ללא יכולת להיחלץ משם ולבנות את עתידו מחדש".

...לפתע נראה לי חיים אלה. שעבר כה אהבתי ואף ידעתי לנצלם. טפלים וחסרי-עניין וערך.

כאשר תפסית-עולם זו התיישבה במוחי, ברור היה לי שקיצי קרב. וכי לא ירחק היום שאכתוב את מיכתבי זה. כמיסמך אחרון של חיי. קודם לביצוע המעשה הנואש. ידעתי גם ידעתי שברגע שאתיישב לכתוב מיכתב שכזה, הוכרע סופית גורלי. ולא אשוב עוד להתמודד עם החיים. אלא רק עם המוות. אות נוסף, המבשר על מצבי היתה הצוואה שהכינותי. ואשר הוחתמה על-ידי שני עדים. היא מצורפת בזה למיכתבי האחרון. ואני רוצה שאיש לא ימרה את מה שנאמר וביקשתי בה. ...לא פעם שמעתי אומרים כי ההתאבדות היא מעשה-פחדנות. המעיד על חסר-יכולתו ועל חולשתו של אדם המתמודד עם החיים. היום אני יכול לקבוע קטגורית שצריך אומץ רב כדי להתאבד. בעיקר אם מדובר בדמות ציבורית; שהמעשה יעורר אחר-כך הדים נרחבים. גם ההיבט המישפחתי - שאתה מותיר מאחורך מישפחה המומה ושבורה מהמעשה - היא שיקול לא-מבוטל. ואפילו זה בעל משמעות חמורה שיבעתיים. שכן, בסבל שידעה מישפחות חמורה להוריי ולשני אחיי - היה בל יתואר. הם "חיו" אותי יום ולילה. היו חסרי-אונים ואובדי-עצות כיצד להעי-לותני מחדש על מסילת-החיים. אך הם לא הבינו שלי חסרי-סיכוי, שמפגיעה אנושה שכזו כבר לא אצא חי.

הכל היה שאלה של זמן בלבד - עד שאקבל סופית את החלטה הנחרצת. אז יש בריות הנוקטים בצעד הנואש מייד בסמוך לארוע "שנחת" עליהם (השר אברהם עופר, למשל) אך יש כאלה ש"סוחבים" זאת זמן ממושך - עד שהם כורעים תחת נטל המאבק לחיים ולנסיון לשקם - ורק אז באה החלטה הגורלית. כך זה קרה אצלי.

...מעולם לא גיבשתי לי, קודם לכן, דיעה בנושא ההתחבטויות הקודמות להחלטה של

את מניעי מעשהו מירט יוסי בר במיכתב. שהשאיר במכונית. ששאל מחברו כדי להגיע אל מקום-המעשה.

מיכתב זה כתוב בכתב-יד. על גבי 30 עמודים.

להלן הקטעים העיקריים:

מה שלוש שנים מחשבות המוות מקננות במוחי ומתרוצצות אנה ואנה בבלבול וטושטוש חושים. והן מחפשות שעת-כושר לפרוץ החוצה ולבצע את המעשה. שהיה, קרוב לוודאי, בלתי-נמנע. המסקנה שהגעתי אליה, לפיה אני מצוי בקיצה של דרך-החיים ואין לי מנוס אלא בחידלון. במוות. לא הרפתה ממני. ואז הסרגיה האישית שנקלעתי

שליחות עיתונאית יוקרתית בניו-יורק. רבות הגיתי מאז במוות. רבות התחבטתי סביב המעשה הנורא של שליחת יד אדם בנפ-שו הוא. אך בימים אלה נתחזקה ונתחדדה המחשבה. שתמו ימיה-החדש שניתנו לי, שאין עוד תכלית לחיי ולפיכך התגשבה בליבי ה"החלטה. כי כדי להיחלץ מהמצוקה הנואשת שאני מצוי בה כבר שלוש שנים. לא נותרה בידי הברירה אלא במוות - בשליחת יד בנפשי.

...במצב דברים שכזה, יהיו לאדם ידידים וחברים ככל שיהיו. הוא עצמו חש בודד. וגם ההחלטה הקשה היא תוצאה של לבטים בינו לבין עצמו. איש לא יכול להיות שותף לכך. איש לא יבין זאת.

...ההחלטה הגורלית נפלה. ולא היה מנוס מהמסקנה שאני על סף ביצוע המעשה הנואש. שהיא תולדה של סבל ויאוש בלי-יתואר. שאינם ברי-נשיאה יותר. עתה הבנתי. שזוהי הדרך היחידה להיחלץ מחיי-הסבל הנורא שהיו מנות-חלקי במרוצת שלוש השנים האחרונות. ואשר כילתה כל חלקה טובה שעוד היתה בי.

רציתי להיחלץ מ"יסורי איוב" העוברים עליי. חשבתי גם על כך. שבמותי אגאל גם אחרים. שליווני לכל אורך הדרך - ובעיקר בני מישפחתי הקרובה - והיו שותפים לסבלי ה"ר. לחוסר-יכולתי להתגבר ולשקם את חיי מחדש. ליבם נקרע בקירבם למראה ההתמו-טטות שלי וחוסר-יכולתי לשוב לשיגרת-חיים רגילה. הם ביכו מרות את מצבי ועשו הכל כדי להעמידני על רגליי.

אולם מראש ידעתי כי הדבר חסרי-סיכוי.

האלה לא הוכרו ברשימותיו אלא אקראי. הוא הקדיש ימים ארוכים לאיסוף החומר הזה ולעריכת הרשימות. לשם כך לקח חופש מהעיתון. דוב יודי קובסקי, מעורכי דיעות אחרונות. הציע לו להתייעץ עם פסיכיאטר. הוא סירב.

לא אשמץ אותו!

ביום הראשון, בשעה 3 אחררי הצהריים, נערכה ההלוויה העגומה של יוסי. בחוץ שרר חמסין קשה. אך הרבו לא מנע מכאלף איש להתאסף ליד בית הוריו בכפר-סבא ולצאת בשוירה ארוכה לבית-הקברות - ובה עשרות מכוניות של קציני-מישטרה. מכוניות של עיתונאים ומכוניות של עבריינים. המישטרה עצרה את התנועה כדי לאפשר מעבר. ריח חריף של פריחת תפוזים מילא את האוויר בבית-הקברות החדש של רעננה. אשתו, ורדה, ושני ילדיה לא היו בהלוויה.

ורדה הלכה באותו בוקר שוב לבית החולים בכפר-סבא, שבו שוכן אביה

מאת שולמית יריב

אחרי שנותח. ארבעה קליעים הוצאו מגופו.

ורדה עצמה נפגעה בצורה קלה בירך. היא שוחררה בצרירי יום המעשה. יום ו'. אך ביום הראשון נקראה שוב לבית-החולים לטיפול נוסף.

מייד רעה היא ההלוויה לבקר אותה. ומה תום הצוואה לטיפוסית, אדומת-שיער, מטופחת היטב. היא היתה בבית החיקומתי של הוריה בשיכון-הוותיקים של רעננה, כשהיא מקופת בחצית-היריב מורות. חברותיה לעבודה ובנייהן המנהלת של בית-הספר שבו היא משמשת כמחנכת בכיתה ו' וכמורה למתימטיקה. ילדי המורות התרוצצו בחצר ושיחקו על הרשא עם שני ילדי הווג בר.

אמרה לי ורדה: "לפני חצי שעה קברתי את בעלי ואני לא הולכת להשימץ אותו. הוא האבא של הילדים